

ETT MAGASIN OM 59 SPARBANKER OCH SPARBANKERNAS RIKSFÖRBUND

Sparbankerna

EWA ANDERSEN

*”Utan Sparbankerna
riskerar en stor del av
Sverige att stanna”*

Sparbankerna skapar
MÖTESPLATSER
som får bygder att
blomstra

PER ÅSLING
*Proportionalitet
och regelverk på
den svenska
bankmarknaden*

UNG FÖRETAGSAMHET
*Sparbankerna
sambällsbildar*

Är det möjligt att förena
DIGITAL TILLVARO
med mänsklig och
inkännande närvaro?

För oss är varje stad en huvudstad

Sveriges Sparbanker är lokala banker. För en Sparbank är ortens livs- och växtkraft värdefull. Vi vill ta vara på hela landets potential och skapa förutsättningar för ökat företagande, ökad växtkraft och höjd livskvalitet även bortom storstäderna, på orter där Sparbanker finns.

sparbankerna.se

INNEHÅLL

ETT MAGASIN OM 59 SPARBANKER OCH SPARBANKERNAS RIKSFÖRBUND

04 Långsiktighet, lokal närvaro och aktiv samhällsnytta

– Ewa Andersen, vd Sparbankernas Riksförbund

07 Sparbankernas Riksförbund på 90 sekunder

07 Sparbanksidén på två minuter

08 Sparbankerna fortsätter att utveckla den digitala närheten

10

Sparbankerna samhällsbildar
– Ung Företagsamhet

14 Sparbanks-Grit

16 Sparbanksland – en egen klimatzon?

20 Exempel på samhällsnytta

22 Meanwhile in Skurup

28 Oanade möjligheter väntar

30 Sparbankerna säljer svanenmärkt

32 Sparbankerna gör samhällsnytta – digitalt blir personligt

24

Proportionalitet och regelverk på den svenska bankmarknaden
– Per Åsling, ordförande skatteutskottet

37 Sparbankerna i korthet

38 Här finns Sparbanker

Långsiktighet, lokal närvaro och aktiv samhällsnytta

Ewa Andersen vd, Sparbankernas Riksförbund

Hela Sverige behöver en fungerande finansiell infrastruktur. För den stora delen av människor och företag utanför storstäderna är **Sparbankerna det främsta bankalternativet**. Med digital teknik och hög kompetens fortsätter vi att i samverkan med våra kunder **utveckla livskvalitet och konkurrenskraft även utanför storstäderna**.

Vi Sparbanker har alltid levt i en symbios med våra kunder och samhället i stort. Den väl fungerande samexistensen mellan Sparbankerna och de lokalsamhällen där vi verkar, är en viktig anledning till att vi fortfarande är konkurrenskraftiga efter snart 200 år. Samhället har ett beroendeförhållande till banken. Och banken har ett beroendeförhållande till samhället. När det fungerar som bäst så stärker vi varandra. Det kräver lyhördhet, förutsägbarhet och ett långsiktigt perspektiv.

I dessa tider av stora förändringar är det nära samspelet mellan bank och samhälle ännu viktigare än någonsin tidigare. Det talas idag ofta om tre stora omvälvande drivkrafter i vår omvärld – **Globalisering, Urbanisering och Digitalisering**. Dessa tre drivkrafter har fått en dramatisk inverkan på bankmarknaderna i hela världen, kanske allra mest här i Sverige. Globaliseringen ökar möjligheterna till att flytta företag och kapital över nationsgränserna. Urbaniseringen bidrar till att

”Utan Sparbankerna riskerar en stor del av Sverige att stanna”

koncentrera ännu mera resurser och tillväxt till de redan stora regionerna i hela världen. Och digitaliseringen resulterar i stora förändringar i hur vi betalar, sparar och lånar. I snabb hastighet flyttar mycket av finansiella transaktioner och beslut över till nätet i och med att kunderna ändrar sitt beteende.

För Sparbankerna – med vårt lokala perspektiv och vårt lokala uppdrag – innebär detta att vi i hela Sverige utanför storstäderna måste utnyttja möjligheterna i förändringarna för att ständigt skapa ännu bättre förutsättningar för våra kunder, såväl för hushåll som för företag. För utanför storstäderna är ofta utmaningarna och konsekvenserna av samhällsförändringarna ännu större.

Låt mig nämna några exempel på dessa utmaningar för hushåll och företag i Sverige utanför storstäderna: I relation till BNP investerar Sverige idag endast hälften så mycket i vår infrastruktur – som järnvägar, vägar, el- och avloppsnät – jämfört med nivån på 1960-talet. De minskande investeringarna i

”Sparbankerna tillsammans bidrar varje år med cirka 350 miljoner kronor till Sveriges lokala idrottsrörelser”

Ewa Andersen,
vd, Sparbankernas
Riksförbund.

infrastruktur har resulterat i den så kallade infrastrukturens skulden. På grund av eftersatt underhåll är investeringsbehoven mycket stora och offentliga budgetar räcker inte till för tillräckligt underhåll och investeringar i takt med att gammal infrastruktur åldras – och pengar saknas för nya investeringar. Allra tydligast märks ofta detta på landsbygden. Dåligt underhållna vägar med tjälskott. Gamla vatten- och avloppsnät där utbytet och underhållet skulle behöva gå dubbelt så fort som det gör i dag. Ett bredbandsnät som är väl utbyggt i storstäderna men där det ofta saknas kapacitet den så kallade sista milen i mer glest bebyggda delar av Sverige. Detta är i längden inte hållbart. **En väl fungerande infrastruktur behövs i hela landet för att ge alla medborgare och företag förutsättningar till rättvisa livsvillkor och konkurrensförutsättningar i ett Sverige som håller ihop.**

Men en av de viktigaste delarna – i likhet med vatten, el och transporter – är den finansiella infrastrukturen. Och då räcker det inte med enbart digitalt distribuerade tjänster av banker med huvudkontor i storstäderna. Människor och företag i hela Sverige behöver utöver det också tillgång till lokala banktjänster med lokal närvaro, lokal kunskap, lokalt placerade medarbetare och lokalt fokuserade krediter.

DET ÄR HÄR Sparbankerna kommer in. Medlemmarna i Sparbankernas Riskförbund (59 Sparbanker) utgör tillsammans den viktigaste delen av den svenska finansiella infra-

strukturen utanför storstäderna. Den som gör det möjligt för människor att finansiera sin bostad. Den som gör det möjligt för lokala företag att få tillgång till kapital för att expandera och anställa flera. Och den som gör det möjligt för civilsamhället – med omfattande frivilligarbete inom bland annat sport- och idrottsklubbar – att blomstra.

I en stor del av Sveriges kommuner finns det en Sparbank, och här utgör vi en del av den samhällskritiska infrastrukturen som är nödvändig för att hela landet ska leva.

SPARBANKERNA FORTSÄTTER att arbeta med sin unika affärsmodell utifrån tre grundläggande principer:

- Den lokala geografiska marknaden och kunderna i fokus.
- Värnandet om långsiktighet och måttligt risktagande i alla finansiella beslut.
- En ägarform utan enskild vinstmaximerande huvudman, där överskottet återförs till bygden.

Ett exempel är att Sparbankerna tillsammans varje år bidrar med cirka 350 miljoner kronor till Sveriges lokala idrottsrörelser – en mycket viktig del av vardagen för barn och unga i hela riket.

Sparbankerna är – tillsammans som grupp – Sveriges femte största bank och spelar sammantaget en viktig roll för livsvillkoren i hela riket. Men också för en fortsatt sund konkurrens och mångfald på den svenska bankmarknaden som helhet. Därför är det viktigt att Sparbankerna möts av rättvisa och förutsägbara regulatoriska förutsättningar. När lagstiftningen och regeltillsynen för banker ständigt skärps, oftast med förebild från regelverk som tagits fram på internationell nivå och för globala finansjättar, är det viktigt att den svenska lagstiftningen inte tillämpas på ett sätt som skapar en absurd ökning av den administrativa bördan för Sparbankerna. Vi kallar det för proportionality i regeltillämpningen. På Sparbankernas Riksförbund kan vi med tillfredsställelse →

”Sparbanksidén – med kunden och lokalsamhället i fokus – är drygt 200 år gammal. Men jag är övertygad om att modellen är modernare än någonsin och har starka konkurrensfördelar i en allt mer digital värld”

→ konstatera att vårt enträgna arbete under senare år för principen om proportionalitet vinner allt tydligare acceptans både på Finansdepartementet och hos Finansinspektionen.

SPARBANKSIDÉN – med kunden och lokalsamhället i fokus – är drygt 200 år gammal. Men jag är övertygad om att modellen är modernare än någonsin och har starka konkurrensfördelar i en allt mer digital värld.

Sverige har nu ett antal år av stark konjunktur i ryggen. Tillväxten har varit hög i många sektorer. Och fortfarande snurrar hjulen snabbt i stora delar av näringslivet. Samtidigt finns varningstecken på överhettning i vissa delar av samhällsekonomin. Vi vet av erfarenhet att högkonjunkturer med regelbunden nödvändighet förr eller senare

mattas av. Och ofta går det oväntat snabbt då det väl inträffar. Därtill kommer omställningstrycket i många näringar att öka som en konsekvens av digitaliseringen – till exempel när traditionell detaljhandel nu allt tydligare möter utmaningarna från e-handeln.

OM ETT PAR ÅR kan den svenska ekonomin och konjunkturen vara i ett helt annat läge. Det är då tryggt att veta att Sparbankerna står starka, med goda buffertar och är väl konsoliderade inför dessa framtida utmaningar. Sparbankerna är generellt väl rustade med hög soliditet och stor andel eget kapital. Detta förbättrar skyddet för både kunder och samhälle i en framtid där goda bankrelationer kan vara avgörande för att gå stärkt ur nästa konjunkturcykel. ■

SPARBANKERNAS RIKSFÖRBUND PÅ 90 SEKUNDER

SPARBANKERNAS RIKSFÖRBUND är ett branschförbund för 59 Sparbanker och 13 ägarstiftelser – med uppgift att tillvarata sina medlemmars gemensamma intressen. Sparbankerna är tillsammans som grupp Sveriges femte största bank, men är inte börsnoterade och har heller inga enskilda

ägare med vinstintresse. Förbundet, i Sparbanksmunnar kallat SR, representerar medlemsföretagen gentemot myndigheter och organisationer och är också remissinstans och förhandlingspart i ärenden av betydelse för medlemmarna.

SR's arbete handlar också om att utveckla och förvalta Sparbankernas samarbete med Swedbank. Samarbetet som är etablerat sedan lång tid tillbaka har sin grund i en gemensam historia och värdegemenskap.

Sparbankerna är i huvudsak verksamma på medelstora och mindre orter utanför storstadsregionerna. Sparbank är en egen bolagsform med en tydligt lokal affärsmodell vilket gör banktypen inte bara till en nyckelaktör för kapitalförsörjning till privatpersoner samt till små och medelstora företag på sina verksamhetsorter – utan därmed också till katalysator för samhällsutvecklingen i stort. Välkommen till Sparbankssfären! ■

SPARBANKSIDÉN PÅ TVÅ MINUTER

URSPRUNGET TILL DAGENS Sparbanker återfinns i skotska samhället Ruthwell där prästen Henry Duncan år 1810 öppnade en bank som var till för alla. Sparbanker finns idag runtom i Sverige och oavsett om Sparbanken närmast dig är stor eller liten och helt unik på sitt sätt har man en sak gemensamt både med varann och med ursprungsidén: Det lokala kretsloppstänket – där insättarnas pengar går till lokal kreditgivning och bankens vinst stannar kvar i bygderna. Detta bidrar till såväl ökad livskvalitet som tillväxt lokalt, där Sparbanken finns.

I våra dagar är det heller ingen överdrift att påstå att Sparbankerna är viktiga för mångfald inom den finansiella sektorn – eftersom man utgör en betydande konkurrensfaktor till vinstmaxade storbanker på de orter där Sparbanker är verksamma. Med sitt genuint lokala och långsiktiga perspektiv har Sparbankerna en annan syn på avkastning och därmed på risk, och

i förlängningen hela sin kapitalallokering. Ett uppenbart faktum i spåren av diverse finanskriser är att det gärna är större affärsbanker med komplexa, närmast oöverskådliga verksamheter som genererar de största riskerna – och därmed också de största förlusterna. Och samhällskostnaderna. Sparbankerna däremot har genom sin lokala förankring en begränsad risk i sin verksamhet och god kännedom om sina kunder. Sparbankerna har därför som många redan räknat ut en viktig funktion att fylla både för samhällsbygget i synnerhet och bankmarknaden i allmänhet. ■

Sparbankernas magasin

REDAKTION

Ewa Andersen och Kerstin Olby, Sparbankernas Riksförbund

ANSVARIG UTGIVARE

Ewa Andersen, Sparbankernas Riksförbund

TEXT/FOTO

Jojoyv

FORM

Fanfar kommunikation

TRYCK

Åtta45 Tryckeri AB

SPARBANKERNAS
RIKSFÖRBUND

KONTAKT

Sparbankernas Riksförbund

BESÖK:

Vasagatan 11, 10 tr

POST:

Box 16249
103 24 Stockholm

TEL:

08-684 206 20

MAIL:

info@sparbankerna.se

WEBB:

www.sparbankerna.se

Digital närhet

Digitaliseringen är det nya Industrialiseringen, i alla fall i meningen att det är något som ligger bakom oss och att det fått enorm betydelse för mänskligheten. Framför oss har vi en värld mer digital än någonsin och i mångas ögon mer opersonlig och anonymiserad än vad som är önskat. Det personliga, fysiska samspelet människor emellan sägs ersättas av robotar, algoritmer och avsaknad av dynamik. **Är det då inte möjligt att förena digital tillvaro med mänsklig och inkännande närvaro?**

JO, SÄGER SPARBANKERNA och väljer att kombinera digitaliseringens snabb- och smidighet med personliga inslag och en närhet som känns. En alltmer digital bankmiljö erbjuder vi för att varken vi eller du som kund vill göra avkall på *Tillgänglighet* eftersom det med den följer en *Snabbhet* – som ger en upplevelse av att man sparar det dyraste som finns: *Tid*.

Därmed får man tid över till annat. För handen på hjärtat så är ofta det man kallar "bankärenden" väldigt mycket *Måsten* och väldigt lite *Fun*. Själva ärendet i sig vill man få överstökad "a s a p" – eftersom det är *Målet* med sin bankåtgärd som är det viktiga. Aldrig åtgärden i sig. Därför är digitala kanaler inte ett nödvändigt ont utan alltid ett välkommet verktyg att ta till både när och där du behöver det bäst. Oavsett tid på dygnet.

Men *Närheten* då? Hur väver vi in den – så att den kommer med inte bara på ett hörn, utan som en lika central del i *Tillgängligheten*? Frågar man oss på närmaste Sparbank upplever vi det inte alls som att man idag måste

välja mellan att vara ”digital” eller ”personlig”. Istället ser vi det som vårt jobb att i allt väsentligt vara både *Nära och Digitala*. Och erbjuda en höggradig digital service som upplevs personlig. Till exempel har du som rådgivningskund din bankkontakt bara ett klick bort i internetbanken. Och med digital signering kan bolånet ligga färdigt och utbetalt utan hänsyn till öppettider på kontor eller motsvarande fysiska måsten. Onlinerådgivning, när du befinner dig i hemmet eller på annat håll – men inte kan eller vill ta dig till bankkontoret – kommer i vår tid bli alltmer efterfrågat. Och därmed tillhanda-

”Istället ser vi det som vårt jobb att i allt väsentligt vara både Nära och Digitala”

hållet. Gärna med en rådgivare du känner från kontoret, till exempel ”vår Hasse som vi alltid haft”. Eller ”min Maja”, som finns där tryggt i bakgrunden när budgivningen på drömboendet börjar. Och lanseringen av vår sociala aktiehandelsplattform *SprinkleBit* har gett dig ännu en arena för nära möten kring en gemensam sak. Ingen är förvånad om framtidens bankmarknad tillhör den som bäst kombinerar det nära och personliga med digitala kanaler.

Som av en händelse har Sparbankerna redan kommit en bra bit på vägen mot digital närhet. ■

Sparbankerna

samhällsbildar

Som en del i sitt uppdrag som **samhällsbyggare** är **Sparbankerna** tillsammans med **Swedbank** så kallade sverigepartners till **Ung Företagsamhet** (UF). Ung Företagsamhet är en politiskt obunden utbildningsorganisation som sedan 1980 verkat för att finansiell kunskap och företagarfärdigheter sprids till så många gymnasieelever som möjligt. Och sedan 2010 även i anpassad form till grundskolan. Fler än 360 000 elever har sedan starten fått möjlighet att vässa sin kreativitet och i skarpt läge testa sin företagsamhet. —————>

H.K.H. Prins Daniel, styrelseledamot i Ung Företagsamhet, besöker SM.

→ Sparbankernas ambition är emellertid större än att bara bistå med en påse pengar och sedan låta andra göra jobbet. Så utöver att vara en finansiell partner satsar Sparbanker därute i landet gott om tid och energi på att bistå så många UF-elever som möjligt på väg mot framgångsrika företagare; som i förlängningen är våra framtida arbetsgivare. För utan en gång i tiden drivna, påhejade unga entreprenörer hade aldrig det vi kallar storföretag idag, med rollen som familjeförsörjare för så många hushåll, nånsin blivit verklighet. Och detta gäller ju i varje tid. Liksom i vår tid. Exakt nu.

LÄGSTANIVÅN PÅ vårt praktiska arbete med UF – som att erbjuda ett färdigt kit med kostnadsfria företagstjänster till UF-firmorna – känns därför lika självklart för oss som det merengagemang vi vill ta: Att därutöver, på snart varje enskilt Sparbankskontor, ha särskilda resurser redo typ UF-rådgivare, ungdomssamordnare och UF-coacher som har till uppgift att stötta UF-eleverna. Vår förhoppning är att Sparbankerna genom detta inte bara upplevs som en pålitlig partner i unga

entreprenörers första företagsengagemang, utan också som en långsiktig stöttepelare där vi tillsammans med Ung Företagsamhet är med och skapar framtidens arbetsmarknad – genom att uppmuntra nästa generations bolagsbildare. Och nästa igen. Ensam är det ingen som klarar den utmaningen – att säkra kommande generationers sysselsättning – men kan vi här och nu med gemensamma satsningar göra skillnad för så många nya företagartalanger som möjligt är det en roll vi Sparbanker både skall och vill ta.

Det ligger ju i vårt DNA att med hjälp av bygdernas besparingar bidra i stort och smått till ett bättre samhälle. Den bolagsform vi är, inte AB eller HB utan Sparbank, medger att vi utan central styrning från ägare långt borta kan hjälpa till där det bäst behövs – ofta lokalt. Och långsiktigt.

Ung Företagsamhet gör ett jättejobb och med bland andra Sparbankerna i ryggen har man lyckats skapa en plattform för företagande som saknar motstycke. Man satsar alltid brett, och aldrig bara för dig. Eller för mig. Utan för Oss – och allas vår framtida välfärd. Därför är vi stolta sverigepartners till Ung Företagsamhet. ■

*”Sparbankerna
gör skillnad
genom att
uppmuntra unga
människors första
företagsamma
steg i livet”*

HALLÅ DÄR!

Cecilia Nykvist
Vd, Ung Företagsamhet

Vad anser du främst kännetecknar samarbetet mellan landets Sparbanker och Ung Företagsamhet?

– Sparbankerna har lite av en särställning inom Ung Företagsamhet då man stöttat oss under så lång tid och i så många regioner. Vi uppskattar speciellt det stora samhällsengagemanget och att Sparbankerna verkligen gör skillnad genom att uppmuntra unga människors första företagsamma steg i livet!

Hur kommer era Sverigepartners in i bilden, och vad är typiskt för de aktörerna som du anser gör att de passar som just UF-partners?

– Våra Sverigepartners kännetecknas av att de både stöttar vår organisation nationellt och i flertalet regioner. Att man som partner till oss ser både det nationella perspektivet och det regionala är en avgörande faktor. Det ger oss möjlighet att utveckla vår verksamhet ytterligare, så att vi i framtiden når än fler unga – både på grundskolan och på gymnasiet.

Berätta lite om VD-uppdraget inom Ung Företagsamhet; vad är det UF är bra på – som du ska förvalta, och vad vill man bli bättre på – som du tänker vässa?

– Jag har Sveriges kanske viktigaste (och roligaste) jobb. Att arbeta för att unga människor ska se och upptäcka sin egen företagsamhet, är bland det bästa som finns. Ung Företagsamhet når idag nästan 30 procent av en årskull på gymnasiet och med det är vi bäst i Europa. Men samtidigt är det då 70 procent av eleverna som inte får driva UF-företag. Det vill jag ändra på – för att träna på sitt eget entreprenörskap och lära sig se möjligheter, är något alla har nytta av. Jag vill också att vi blir än bättre på att märkas och verka i grundskolan så att ännu fler elever får chansen att arbeta med våra läromedel. Forskning visar att ju tidigare entreprenörskap tränas, ju mer företagsam blir man. ■

SPARBANKS-GRIT

I det nya millenniet föds och göds en vilja hos oss konsumenter att komma nära leverantören, vare sig vi står och väljer bröd i bröddisken eller ska bestämma vilken husbank vi vill ha.

Helst vill vi till och med känna producenten. Eller i varje fall kunna spåra både innehåll och ursprung. Spinner vi vidare på liknelsen mellan banken och bageriet har vi idag en tydlig vilja hos oss kunder att komma åt en produkt eller tjänst inte bara snabbt och enkelt – utan det ska vara en ärlig vara – med en genuin leverantör. Som vi känner för både i krassa villkor och recept – men också med hjärtat.

DET HANDLAR OM att fler och fler får upp ögonen för att vårt konsumtionssamhälle sprängt alla gränser. Bortom det hanterbara. Och att vi måste sluta hetsa – och börja skapa förutsättningar inte bara för oss själva i stunden; utan för våra barn i framtiden, och barnens barn. Vad annars liksom? Alternativen finns inte. Långsiktighet och Hållbarhet är därför inte längre löfteslösa fin-ord utan

genomsyrar snart alla våra val. Valet av både bröd och bank blir allt svårare att göra med enda avstamp i villkor och priser. Men också allt enklare att göra när den medvetne konsumenten väljer med hjärtat. Och ställer krav på närhet och spårbarhet.

”Härproducerad bank är det som gäller på det nya millenniet”

SPARBANKERNA ÄR, var och en på sitt håll och sina orter, det givna alternativet när man vill känna sin bankleverantör – och sätter ärlighet och genuinitet överst på kravspeccen. Härproducerad bank är det som gäller på det nya millenniet. Och Sparbankerna bär med sig ett arv som är helt unikt: Verksamheten är verkligen lokal. Respektive styrelse och huvudkontor återfinns alltid nära dig som kund, ofta på närmaste storgata, och de brinner för lokala intressen. Betydande delar av Sparbankernas vinst går tillbaka till närsamhället och till dom som lever och verkar här.

SOM EN RÖD TRÅD GENOM HISTORIEN HAR SPARBANKERNAS GRUNDLÄGGANDE VÄRDEN ALLTID VARIT DESAMMA:

- Den folkliga förankringen är grunden för Sparbankernas verksamhet
- Sparbankerna ska genom sin verksamhet skapa ökad ekonomisk frihet för kunderna
- Sparbankerna ska vara ortens bank och ta aktivt ansvar för utvecklingen av näringsliv och kommun
- Sparbankerna ska vara en stark konkurrensfaktor på marknaden
- Sparbankerna ska driva aktiv opinionsbildning för att främja stora kundgruppers intressen

DET ÄR SLÄENDE att se hur många aktörer på den svenska bankmarknaden – i olika korta eller långa cykler – gång på gång återkommer till att vilja ”gå genuina”: Putsa upp sin image, hitta tillbaka till den ursprungliga affärsidén och försöka jobba tillbaka ett förlorat förtroende. Till exempel genom att lansera rakt och ärligt bankarbete som någonting nytt. Mot bakgrund av detta kan det vara gott att höra att landets Sparbanker har en annan strategi – att aldrig göra avsteg från en långsiktigt hållbar affärsmodell med inbyggd samhällsnytta. Och med en genuin vilja att genom alla tider hålla fast vid det Sparbanks-grit som i århundraden borgat för att även kommande kundgenerationer skulle få uppleva drivet hos oss – som hos en pålitlig partner som aldrig viker ner sig. Utan alltid kämpar på. Och som tror på sin förmåga när det kommer till att vara med och göra skillnad. ■

Sparbankernas Riksförbund
närvarar under Almedalsveckan
- en plats för stora och små möten.

Här tänkte vi först skriva en lång och svårsmält text om att "Där det finns en Sparbank har vi ett bättre affärsklimat lokalt". Sug på den liksom; som en riktig farfarskaramell som aldrig tar slut. Men ett besök i Valdemarsvik, nånstans mellan Tyskland och Tromsö på den svenska Ostkusten, fick oss att vinkla pennan – och styra bort från tröttsamt finansprat, som lätt blir till finanstjat. Och styra hemåt istället – hem till hjärtat av Sparbanksorganismen. Mot en len beskrivning av den verkliga meningen med Sparbankslivet.

SPARBANKSLAND – EN EGEN KLIMATZON?

Vad vi vet är att det i många Sparbanksregioner därute i verkligheten pågår en sund och hållbar bank:ing, och det har det gjort i århundraden. Utan krav på vinstmaximering och aktieutdelning. Men med bygdens bästa för ögonen. Man kan utan överdrift sammanfatta läget som att Sparbankerna gör en samhällsnytta som ingen annan antingen kan, vill eller har råd att göra. Och som konkret exempel på detta kollar vi in det som händer i en östgötsk vassvik, vid Valdemarsvikens innersta strand – där det pågår en satsning som kan ses som en uppfräschning av ett torg. Eller som en renovering av ett kontor. Eller som en sminkning av en destination. Eller som en laddning av en näringslivskanon.

Eller som allt det där på en och samma gång. Och lite till.

– Det vi gör är att vi tar ett traditionellt bankkontor och gör om det till en mer offentlig miljö, säger Roger Östling som är operativt ansvarig för bankens del i projektet:

– Och bygger oss bort från avskildhet och låsta dörrar. Och fram till att bli ett naturligt mötesrum som innefattar både bankhuset och torget där vi ligger.

Valdemarsviks Sparbank adderar förutom några miljoner i renoveringspeng även så mycket tolerans och mångfald man bara kan till sin satsning, för att skapa en plats där människor vill vara. De många människorna.

– En mötesplats för dig. Och för mig. Och inte minst för oss, skiner Håkan Ericsson med sitt övertygande leende. Håkan är bankens

Roger Östling,
marknadschef,
Valdemarsviks
Sparbank.

*”En mötesplats för dig.
Och för mig. Och inte
minst för oss”*

vd och en starkt drivande kraft bakom superrenoveringen.

ALLTING DROG IGÅNG hösten 2016 då den lokala Sparbanken började planera ”en mindre ombyggnad av kontoret”. Men när Håkan och marknadschefen Roger började dra i renoveringstrådarna därinne i bankhuset, kände båda att behovet inte tog slut där dörrmattan började – utan fortsatte ut på torget. Med hopp om att i framtiden nå ända till kommungränsen.

En intensiv dialog med berörda näringsidkare och kommunen tog fart. När man sedvanligt stött och blött, och alltfler fick upp ögonen för vad som kunde bli möjligt om alla drog åt samma sak, stack planerna iväg. Åt ett härligt håll, på gränsen till tokigt. Så ingen blev förvånad

**Håkan Ericsson, vd,
Valdemarsviks
Sparbank.**

när den satsning som nu pågår fick arbetsnamnet ”Härligt tokiga Valdemarsvik”.

Byggplanernas enda egentliga ledstjärna är att underlätta för stora och små möten, människor emellan. För människor som möts är grogrund till kreativitet. Och platser där folk är lite mer kreativa blomstrar lite mer. Idag skapas nämligen oftare jobb där människor finns; inte omvänt som kanske förra seklet lärde oss. Och seklet före dess. Så vart vill människor vara, blir i vår tid en mer central fråga än vart jobben finns. För det nya millenniet bygger ju mycket på jag:et och jag:et vill inget hellre än att vara en sak: lyckligt. Bryter man ner det till att handla om en plats som gör en lycklig, eller som i varje fall hejar på Den känslan, landar man i huvudsak i några få parametrar: —————>

→ – Det handlar om så självklara saker som att det ska vara snyggt, att det sjuder av liv, och att man ska få vara som man är, säger Håkan bakom sitt boombastic-skägg.

Och det känns i varje stavelse att han menar det.

Rätt solklart kan nån tycka – det här med lycka och möten och människor. Men tar man det till en diskussion om destinationsutveckling, och har det med sig i bakhuvudet när man reser genom Sverige, är det inte svårt att förstå att detta samband är helt avgörande för en ort. Och vållar en hel del huvudvärk hos alla som bryr sig om en plats. För alla kan väl känna igen sig i känslan som Håkan så målände beskriver – att om det ser ut som att siste man har släckt och låst – vill man inte stanna till. Än mindre slå sig ner.

MEN I EN BYGD med en Sparbank som lokalt finansiellt nav, i nära samråd med kommun och näringsliv, kan stordåd uträttas för att bevara och utveckla just den känslan: Känslan av att man vill stanna till. Kanske komma tillbaka. Återkomma så regelbundet att man vill ha sommarstället där. Ett deltidsboende som en dag blir till heltidsboende. Deltidssyssla som blir till heltidssyssla. Möjligheterna är oändliga – bara människor finns. Och möten sker.

Med Valdemsarsvikens vassar i bakgrunden kan man redan nu ana vart det lutar, även om själva torget är plant: För allt som görs har ett syfte här i ”viken”. Ett syfte som är så mycket mer än att en bank bara är en bank.

Valdersmarsviks Sparbank bygger om för att underlätta för stora och små möten, människor emellan.

En gatsten bara en gatsten. En bank bara en bank. För varje millimeter av bygget – utifrån och in, inifrån och ut, är tänkt att gynna alla dessa möten man vill åt: Människor emellan. Stående mitt på denna mötesplats kan man nästan höra: Hur kreativiteten möter kapitalet, hur idéer förs samman med besparingar. Hur affärerna triggas meraffärer. Och inte minst: Att det kommer innebära framtida blomstring! Blomstring inte bara kortsiktigt här och nu utan även långsiktigt på våra barnbarns planet. Det är detta som är meningen med Sparbankslivet. ■

**Livet som
Sparbankskund
börjar ofta med
en vilja att
göra skillnad
- inte bara för
dig eller för mig.
Utän för oss!**

Exempel på samhällsnytta

SPARBANKEN NORD har tillsammans med Piteå Science Park instiftat ett **pris för hållbarhetsarbete**. Ges ut årligen.

Sjöräddningssällskapet RS Siljan/Runn och **LEKSANDS SPARBANK** samarbetar i stor satsning för säkerhet på Siljan. Leksands Sparbank donerar 1,5 miljoner kr till två topp-moderna **räddningsfarkoster** för både sommar och vinter.

Projekt som flera Sparbanker gör:

100-LAPPEN/MILJONEN M.M.

Kunderna eller personal får välja till vilken lokal förening bidragspengarna ska gå.

UNGA AVSTÅR ALKOHOL, DROGER OCH TOBAK UNDER HÖGSTADIET

Eleverna skriver kontrakt med skolan när de börjar i årskurs 7.

FRAMGÅNGSFABRIKEN

Att göra företag mer framgångsrika genom utbildning, coaching och nätverk.

SÖDRA DALARNAS SPARBANK

ger donationen på 1,3 miljoner kr till **medicinsk utrustning** på Avesta lasarett.

ORUSTS SPARBANK bjuder alla elever i årskurs 6 på Orust att prova på **programmering** med Molekylverkstaden.

från Sparbanksorter

HÄLSINGLANDS SPARBAND OCH VIMMERBY SPARBANK är med i **pulsprojekt** för att få ungdomar att röra på sig mer i vardagen.

SPARBANKEN EKEN delar årligen ut ett stipendium på 15 000 kr till en person som jobbar för **entreprenörskap** i skolan. De delar även ut ett lika stort stipendium till en elev som drivit företag i **Ung Företagsamhet** och som tagit sitt entreprenörskap vidare.

TJUSTBYGDENS SPARBANK satsar på **nyanlända akademiker**.

VADSTENA SPARBANK räddar **musiklinjen** på Vadstena Folkhögskola. Banken ger också **elcyklar** till förskolan.

SPARBANKEN ALINGSÅS satsar på **jobbskapande utbildning** tillsammans med näringslivet.

SPARBANKEN I KARLSHAMN är första banken som har blivit certifierad som **Hjärt-säker zon**.

ÖLANDS BANK erbjuder alla skolor utbildning via Friends för att **motverka mobbing**.

SPARBANKEN SKÅNES STIFTELSE FÄRS OCH FROSTA ger 16 miljoner kr till **forskning kring stroke**.

SKURUPS SPARBANK **Fight like a girl** – projekt där tjejer i åk 7 introduceras till kickboxning och boxning.

LÄS MER på Sparbankernas **Riksförbunds** Facebooksida om olika projekt.

Meanwhile in Skurup

Söder om landsvägen men norr om Sahara ligger Skurup. Och som lokal tillväxtmotor sedan snart 140 år hittar vi här Skurups Sparbank. Det banken gjort liknar lite det vi ser hända vid Valdemarsviken. Och sett hända på ett flertal platser riket runt: Där Sparbankerna bygger inte bara för sig, eller mig eller dig – utan för oss.

Skurups Sparbank hade precis som vi alla kan ha – en först diffus men ändå given plan på att renovera. Det här var sensomarmaren 2016. Men istället för att göra det lätt för sig och bara byta gardinerna drog man fram stora verktygsådan. Och började snickra på en ny social mötesplats för både privatpersoner, företag, föreningar, ja just det: För Alla.

Målet har varit att om möjligt samla kraften av kunskap, kompetens och nätverk under ett och samma tak. Med siktet inställt på framtiden. Men att glänta på dörren till nyrenoverade Skurups Sparbank är inte som att komma till framtiden i nån obehagligt hype:ad bemärkelse. Däremot är det som att hitta hemkänslan fast borta – som när man tittar till en riktigt god gammal vän. Här

Jeanette Kristensson,
marknadskoordinator,
Skurups Sparbank.

inne samsas traditionellt och digitalt med personligt och smidigt. Visst kommer den vakne besökaren notera både kontantkassan, kundtjänstdisken och kontorslandskapet. Men inte som vi är vana att få det på konventionella bankkontor – in your face! Och sådär påträngande serverat så man nästan backar ut igen: Går hem med övertygelsen att ”dom vill inte ha mig där”. Den känslan finns inte i Skurup. Däremot glömmen man fort att man faktiskt är på en bank. Jeanette Kristensson som är marknadskoordinator sätter ord på den upplevelse många får av kontorets förvandling: – Man blir liksom inte trött av att gå till jobbet, för det är som att komma hem!

SÅ LIKA LITE som man störs av det nödvändigt osexiga och funktionella i förra versionen av huset, som bitvis behållits, lika mycket

uppfylls man av det nya – med det glasklara budskapet att här på Sparbanken är man välkommen: Och det oavsett om du har ett bokat besök, eller bara har vägarna förbi. Jeanette visar runt i bankens skönt neutrala, sociala ytor som varvas med kreativa diton.

EN TRAPPA UPP, i den del som numera har överfräscha konferensrum och kontorsplatser till en hel bordtennisturnering, är man så borta från bankgrå vardag att man inte ens berörs av husets öppettider: Det är öppet när kunden vill vara där. Punkt. Att det här är den optimala träffpunkten för den som vill dra sitt strå till stacken för bygdens blomstring känner man direkt. Jeanette sammanfattar det alla som varit här kan skriva under på: – Vi ser framför oss en massa liv och rörelse, dynamik och energi i de här rummen; som uppmuntrar entreprenörskap och möjlig-

*”Sparbanken
brinner för
en levande
landsbygd
och nu har
vi skapat
förutsätt-
ningarna för
inspiration
och tillväxt
– innehållet
sätter vi alla
tillsammans”*

gör affärer. Det är ett sätt för oss att bidra till framtidens lokala tillväxt och visa vårt samhällsengagemang. Sparbanken brinner för en levande landsbygd och nu har vi skapat förutsättningarna för inspiration och tillväxt – innehållet sätter vi alla tillsammans!

VISIONEN SOM BANKEN har med sin satsning – att skapa en unik arena för samling, samarbeten, utbyten, utveckling, företagsamhet – och allt annat som hör tillväxtregioner till – är så tydlig att man glömmer fråga om den. Tydligt är också att miljö och återbruk varit självklara ingångsvärden eftersom varje vrå och rum är inredda med omgjorda, omklädda eller ommålade begagnade möbler. Och samtidigt toppmodern teknik där det bäst behövs – för att tillgodose framtidens krav från kunderna. Den tid som redan är här på sina håll. Särskilt i Skurup. ■

Ambitionen är att Sparbankerna ska inge en känsla av slitstyrka och stabilitet som bara förstärks ju mer man använder dom. Tveka därför inte att nån gång pröva en Sparbank som finansiell partner. Men var beredd på ett långt förhållande - det varar ofta i flera generationer, säger dom som vet.

RIMLIGA REGELVERK

– när proportionalitet är ett måste

Skatteutskottets ordförande Per Åsling är jämtlänningen från den lilla byn som kunde varit vilken by som helst – och som är den personvalda ledamoten i riksdagen med högst procentuellt stöd från sin valkrets. ”Pelle” är inte bara politiker, företagare och bonde, utan verkar ovanpå detta vara en sån där som också ingjuter förtroende i folk – med starka förankringar i arvet och miljön;

och som inte låter sig formas av annat än sin övertygelse. Det senare kunde lika gärna vara en beskrivning av en Sparbank nära dig, och just därför bad vi Pelle uttala sig om några viktiga frågor i bankvardagen: Bland annat om vilka de heta potatisarna är på hans bord just nu, om proportionalitet inom bankväsendet. Och om varför småbanker varit viktiga inte bara de senaste tvåhundra åren – utan nu mer än nånsin och i tvåhundra till. Minst.

HALLÅ DÄR!

Per Åsling Ordförande, skatteutskottet

Lär oss lite om uppdraget i skatteutskottet; vad är det för arbete skatteutskottet gör - som du ska leda, och vad är det du gör - som ordförande?

– Det enkla svaret är att vi bereder skattefrågor, både i hanteringen av statsbudgeten och andra regeringsförslag i form av propositioner. Vi hanterar också alla riksdagsmotioner som handlar om skatter, och de är flera hundra per riksdagsår.

Att bereda innebär att vi tar fram ett betänkande, och lämnar det för debatt och beslut. Det kan vara allt från 2 till 200 sidor. Det är cirka tio tjänstemän anställda på skatteutskottets kansli. De är politiskt insatta och kunniga, och tar fram underlag och förslag till beslut utifrån våra diskussioner i utskottet.

Allt oftare hanterar skatteutskottet frågor om samarbete inom EU och på internationell nivå, särskilt inom ramen för OECD:s BEPS (Base Erosion and Profit Shifting). Inom ramen för det europeiska samarbetet måste regeringen förankra den svenska ståndpunkten i skatteutskottet och det sker genom att finansministern eller statssekreteraren kommer till skatteutskottet.

Per Åsling, ordförande, skatteutskottet.

– Jag har som ordförande ansvar för att leda och hålla ihop arbetet inom skatteutskottet. Mycket tid går till att hålla kontakt med regeringen, i första hand finansdepartementet, myndigheter och med företag, organisationer och privatpersoner. Myndigheter som ligger under skatteutskottets utgiftsområde är Skatteverket, Tullverket och Kronofogdemyndigheten.

Det är både små och stora frågor som hamnar på mitt bord, eftersom skatter berör nästan alla. Det känns ibland som att skatteutskottets ordförande är ”sista livlinan” för många. Det kan gälla allt från företagen som hamnat i trångmål till utlandsboende pensionärer som har synpunkter på SINK-skattelagstiftningen.

Som ordförande kan jag hjälpa till att få olika parter att mötas och bidra till konstruktiva lösningar. Sen är det extra roligt att det kommer rätt många frågor från väljarna men även från skolelever som har alla möjliga frågor och funderingar om skatter och skattesystemet.

Vilka är de viktigaste frågorna som du ser det, som rör eller kommer beröra den svenska bankmarknaden de kommande åren?

– Jag vill lyfta tre frågor:

1) Att skapa likvärdiga förutsättningar för banker, oavsett storlek och associationsform. Det handlar om att åstadkomma funktionella, rimliga och rättvisa regler. Det är viktigt att svenska banker har jämförbara regelverk jämfört med andra länder, att reglerna är långsiktiga och förutsägbara. Svensk konkurrenskraft måste värnas samtidigt som det finansiella systemet flyter smidigt. Det är en ibland svår men helt nödvändig kombination vi måste sträva efter att upprätthålla.

2) Regelverket måste vara så utformat att det inte driver banksammanslagningar, centralisering och flytt av bankverksamhet utomlands. Svenska särlösningar på skatteområdet kan få olyckliga konsekvenser för samhällsekonomin.

3) Inskärpningen av Basel 3-reglerna ställer högre krav på banker att stärka sin

Med förtroende som hårdvaluta:
Pelle Åsling slänger kavajen
ibland och blir bonden från
Jämtland – som med starka
förankringar i arvet och
miljön inte låter sig
formas av annat än
sin övertygelse.

beslutsfattarna. Kännetecknande är den lokala och regionala förankringen, deras betydelse för lokalsamhället, för hushållen och för företag. Sparbankerna saknar motsvarighet. De är en viktig finansiell aktör med stark kapitalbas och låga kreditförluster, och har gått starkt ur de två senaste finanskriserna.

Generellt har Sparbankerna starka balansräkningar. Deras genomsnittliga soliditet, definierad som eget kapital över samtliga tillgångar, ligger för närvarande högt. Många Sparbanker ligger närmare 15 procent samtidigt som lagen kräver 3 procent. Det skapar robusthet i banksystemet. För väldigt många ger det en känsla av trygghet att ha en lokalt förankrad bank där man känner personalen.

*”Sparbankernas
kunder har nära till
beslutsfattarna”*

→ kapitalbas. Regelverket ska underlätta kapitalförsörjningen så att Sparbanker kan få in extra kapital, för att skapa större robusthet i banksystemet. Vi måste hitta verktyg för Sparbankerna att kunna utöka sin kapitalbas. Utgivning av sparbanksbevis eller förlagsinsatser kan vara en möjlig väg. Det kräver en förändring av sparbankslagen.

Utifrån ditt perspektiv – vad anser du det är som främst kännetecknar, och därmed berättigar, existensen av mindre bankaktörer – såsom landets Sparbanker?

– Sparbankernas kunder har nära till

När det kommer till proportionalitet och regelverk på den svenska bankmarknaden, som till exempel EU’s tillsynsregler, lagen om penningtvätt – vad ser du som de största utmaningarna framöver?

– Förutsättningarna för att bedriva bankverksamhet, och riskerna, varierar väldigt mycket. Regelverken ska vara desamma, men det måste finnas en professionalitet och rimlighet i användningen av vid var tid gällande regelverk. Tillsynsmyndigheterna ivrar för administrationstunga regelverk med mycket rapportering. Med ett klubbslag kan man gå från 25 sidor till 600 sidor i kapitaltäckningsrapporten. Det skapar en sådan administrativ belastning att risken är överhängande att mindre banker slås ut. Det är uppenbart att när vi pratar om svenska myndigheters

administrativa ambitioner så överimplementerar vi det europeiska regelverket, på område efter område, och det är inte acceptabelt. Min bedömning är att det nog krävs än mer kunskap om vilka olika typer av banker vi har i Sverige och vilken roll de spelar. Endast så kan vi skapa rätt kalibrerade regelverk. Samtidigt är det viktigt att Sverige även är en stark röst på EU-nivå för att tidigt kunna sätta stopp när vi anser att regelverket går för långt.

Många medborgare därute, som valt en trygghet och lokalt förankrad bank som sin huvudbank, lyfter på ögonbrynen över att vi frågar dom om PEP-kopplingar, medlens ursprung på sparande (som kanske funnits i banken i årtionden), Skattememvist i USA ja eller nej och så vidare . . . Vad säger en ordförande i Skatteutskottet till någon som undrar lite över detta?

– Det visar byråkratins oförmåga att se vad som är rimligt. Regelverket utökas ständigt,

både inom EU och inom Sverige. Det är såklart viktigt i en värld med globaliserade finansmarknader och där vi måste ta krafttag mot skatteflykt att vi har robusta regelverk. Men det säger sig självt att den lilla Sparbanken i Sverige och storbanken i Frankfurt måste bedömas efter olika måttstockar. Det är politikens ansvar att säkerställa att så sker.

– Jag har erfarenhet av en liten, lokal bank hemma i Trångsviken. Det var en fristående jordbrukskassa, en föreningsbank, som gjorde stor nytta innan den så småningom via Föreningsbanken gick upp i Swedbank och försvann från orten. Sedan dess har företag och hushåll svårt att få krediter vilket kraftigt hämmar den lokala utvecklingen. Det är bara att konstatera att det behövs fler lokala Sparbanker. Sparbankerna är en helt nödvändig del av det finansiella systemet. Som jag ser det är Sparbankerna viktiga inte minst eftersom de kan bidra till att lösa många av de utmaningar som finns på kreditmarknaden idag. ■

”Sparbankerna är en helt nödvändig del av det finansiella systemet”

HALLÅ DÄR!

Ewa Andersen

Vd, Sparbankernas Riksförbund

Du är jurist i grunden och har bland annat mycket god kännedom om regelverk som rör den svenska bankmarknaden. När det kommer till proportionalitet här – hur går dina tankar kring det faktum att man på sina håll ser ut att ha tappat proportionalitetstänket?

– Det är en fråga som är komplicerad både för oss som ska tillämpa proportionalitet och för den myndighet som ska kontrollera. Eftersom det i reglerna inte uttrycks vad som menas med proportionalitet blir följden att samtliga

banker behandlas lika. Vi vill alla ha säkra och trygga banker, men det är orimligt att reglerna ska tillämpas på ett likvärdigt sätt i en liten sparbank som i en stor internationell bank. Risknivån är väsensskild och regel-tillämpningen borde vara riskbaserad. Lagtexten kan formuleras i ett vidare perspektiv men i föreskrifter från exempelvis Finansinspektionen ska det på ett tydligt och detaljerat sätt framgå på vilket sätt proportionalitet ska tillämpas. ■

A woman with long dark hair, wearing a dark hooded parka, blue jeans, and black boots, is walking away from the camera on a path covered in fallen autumn leaves. The forest around her has trees with yellow and orange leaves, and some bare trees in the background. The ground is a mix of brown and orange leaves and some green plants.

OANADE

MÖJLIGHETER VÄNTAR

Tiderna förändras och vi lever i en värld där den digitala utvecklingen snabbt går framåt. Det är positivt och skapar oanade möjligheter för människor och deras vardag.

Det för med sig en effektivitet och enkelhet för oss när vi söker och får information, umgås och håller kontakt med nära och kära. Ett område som många fortfarande anser vara svårt och krångligt handlar om digitala banktjänster. Idag står ungefär 1 miljon människor i Sverige utanför centrala tjänster som BankID eller Swish. Därför har Sparbankernas Riksförbund och Svenska Bankföreningen initierat projektet **Oanade möjligheter**.

Allt fler skaffar smart mobil, läser tidningen på nätet och använder sociala medier och nyfikenheten att testa nytt ökar även när det gäller digitala banktjänster. Men att ändra rutiner och komma igång är lättare sagt än gjort. Det finns många frågor och man vill veta mer konkret hur man kommer igång. Vad är egentligen ett BankID? Hur gör man en betalning via mobilen? Är det säkert?

Genom vänner, anhöriga och andra som vet kan du få konkret hjälp, tips och förståelse för hur allt hänger ihop. Och genom dem kan du få svar på dina frågor.

Förhoppningen är att detta initiativ och lansering av webbplatsen **www.oanade-mojligheter.se** ska inspirera och motivera fler till att komma igång och se möjligheterna med det nya, även när det gäller digitala banktjänster. Den nya tekniken och smarta tjänster kan på många sätt förändra och förenkla vardagen och livet för så många fler – oanade möjligheter väntar. ■

Oanade
möjligheter

Sparbankerna säljer Svanenmärkt

Sedan fondsparande slog igenom under slutet av förra millenniet, som en av svenska folkets favorit-sparformer, har det hänt en hel del under fondhimlen. Inte minst har utbudet fullkomligen exploderat under de decennier som gått, och idag finns det en uppsjö av mer eller mindre komplexa fondmodeller på marknaden.

Vad som inte är lika mångfaldigt är fonder med tydligt hållbarhetsfokus – som tar avstånd inte bara från självklara nono-investeringar som krigsmateriel eller porrindustrin, utan som även väljer bort andra typer av tviveltungda investeringar. Desto mer glädjande är det då att det nu börjar dyka upp fler och fler exempel på hållbara initiativ. Och där kända hållbarhetsaktörer vänder strålkastarljuset mot just fondmarknaden, för att om möjligt påverka i lovvärd riktning.

SVANENMÄRKNING har länge varit ett begrepp inom bland annat pappersindustrin, på

Spara
hållbart!

marknaden för batterier, och särskilt välbekant inom rengörings- och tvätteribranschen. Men nu är alltså turen kommen till spar-fonder.

Det är snart ingen som inte förstått att alla branscher behöver ta systematiska krafttag med hållbarhetsarbetet, inte minst finanssektorn. För genom bankers och fondbolags påverkan hur kapital omfördelas har vi både ett ansvar – och en stor möjlighet – att bidra till en mer hållbar värld. Därför är det med stor glädje och värme vi nu får en välbehövlig push från den klassiska Svanenmärkningen** – som bland tusentals fonder har adderats till ett fåtal som klarar att bära den hållbarhetsstämpeln. Och som genom sina investeringar inte bara kan utan vill påverka företag i en hållbar riktning.

BLAND DE FÖRSTA fonderna att klara Svanens krav märks Swedbank Robur Ethica Global, Swedbank Robur Ethica Global MEGA, Swedbank Robur Ethica Sverige,

Swedbank Robur Ethica Sverige MEGA samt Swedbank Robur Humanfond.

Fonden ska uppfylla 25 obligatoriska krav som rör exkludering, inkludering, transparens och påverkan för att bli Svanenmärkt. Märkningen lägger stort fokus på att fonden väljer bort företag som producerar och/eller distribuerar känsliga produkter, samt att bolagens hållbarhetsarbete visar på en förändringsvilja. För att fonden ska kunna bli godkänd måste den också innehålla företag som aktivt arbetar med hållbarhet.

SPARBANKERNA har erbjudit smalare hållbarhetsfonder längre tillbaka, men att vi sedan oktober 2017 även kan offerera Svanenmärkta fonder – med höggradiga hållbarhetsaspekter i sina respektive affärsidéer – är en milstolpe som vi hoppas mottages väl på marknaden. Och som vi alla dar i veckan känner är den enda rätta vägen att vandra för att uppmuntra mer hållbart sparande och hållbara investeringar. ■

SVANENMÄRKT FOND

- 90 % av fondens direkta innehav ska ha genomgått en Environmental Social Governance-analys (ESG-analys).
- Minst 50 % av fondens innehav ska vara investeringar i företag med ett starkt ESG-betyg.
- Investeringar i gröna branscher premieras, till exempel förnybar energi, vattenrening m.m.

** Svanen "föddes" 1989, när Nordiska Ministerrådet startade Svanenmärkningen för att hjälpa konsumenter att göra bra val för miljön. I början gällde märkningen främst produkter men utvecklades över åren till att även gälla tjänster och nu även fonder. Svanens kriterier granskas och fastställs av en oberoende instans, den Nordiska Miljömärkningsnämnden.

Många Sparbanker satsar stort för att kunna erbjuda kostnadsfria utbildningar och personlig vägledning i digitala tjänster

Ofta säger vi att det Sparbankerna gör är lokalt och ännu oftare att det är baserat på personliga relationer. Gärna på rena igenkänningsstadiet, med goda odds på att du som kund vet vem som gör vad på banken, och varför. Men en del åtgärder som vidtas, och planer som sätts, får ringar på vattnet långt utanför hemtrakterna. Så var det med UtbildningsForum som startades 2016. Bakgrunden var bland annat den snabbfotade digitala revolutionen som utan att fråga först drabbar ung som gammal, kung som okrönt. Och som på många håll för med sig en känsla av att man ligger i ofas med utvecklingen – och att man behöver jacka upp sig för att hänga med.

SPARBANKERNA GÖR SAMHÄLLSNYTTA

– digitalt blir personligt

Som botemedel mot detta kunskapsglapp i samhället har många Sparbanker eller genom deras ägarstiftelser – avsatt hundratals miljoner för att kunna erbjuda kostnadsfria utbildningar och personlig vägledning i teknikanvändning. Det handlar om allt från praktiska tips och trix till råd om trygg och säker hantering av digitala flöden.

Tekniska inslag genomsyrar det mesta i dagens samhälle och att använda digitala kanaler har blivit lika essentiellt som att borsta tänderna. Kort sagt något som alla behöver anamma. Och dessutom med en inbyggd förväntan hos samhället i stort att det är en självklar del av folks förmåga. Men istället för att det ska behöva stanna vid en olustig känsla av ofullkomlighet hos många av oss hjälper

till exempel UtbildningsForums medarbetare sådana som dig och mig att tycka att teknikanvändning är rentav roligt.

UtbildningsForum – med en verksamhet som finansieras av tre Sparbanksstiftelser: Färs och Frosta, Finn och 1826 – tar i sitt kursprogram upp högaktuella ämnen som digital säkerhet, att kunna agera tryggt med tekniken, vardagsekonomi med hjälp av tekniken, introduktionskurser för nya användare och fördjupningar för mer teknikvana. Det ges handledning i vilka digitala funktioner som finns att nyttja generellt i samhället – många av dem med hjälp av Mobilt BankID – som på många sätt är en nyckel och ger tillgång till utbud och service dygnet runt hos företag och myndigheter, därmed ovärderlig att lära sig hantera.

Åsa Hallén
Andersson, vd,
UtbildningsForum.

→ – Digitaliseringen är något som påverkat hela samhället. Vi vill göra allt vi kan för att underlätta för både kunder och icke-kunder i detta pågående teknikskifte, ta bort oron för den tekniska utvecklingen och göra funktioner tillgängliga och roliga att använda. Tekniken har gjorts allt mer användarvänlig. Människor behöver ges rimlig tid till anpassning med respekt för olika förutsättningar. Idéen om UtbildningsForum verksamhet går hand-i-hand med den grundläggande Sparbanksandan – att bidra till samhällsutvecklingen samtidigt som vi investerar i människor säger Åsa Hallén Andersson, vd på UtbildningsForum.

Med de orden från Åsa på distans slutade vi vara lite småintresserade på behörigt avstånd, och stämde träff på tu man hand – för att om möjligt få fler kvitton på Sparbankernas samhällstänk. Och att digitalt kan vara personligt.

Åsa, berätta lite om uppdraget som verksamhetschef på UtbildningsForum och vad ni är bra på:

– Vi visste vad vi skulle göra men vi visste

inte till en början hur – det var delvis det som var utmaningen. Min uppgift initialt blev att bilda ett företag, juridiskt och praktiskt, skapa en verksamhet med rutiner och fungerande arbetssätt som tillfredsställde kunder och ägares behov, efterfrågan och förväntningar.

Ibland är det tur – kanske bra – att man inte vet vad man ger sig in på. Men vilken resa det har varit! Och när du frågar vad UtbildningsForum är bra på vill jag svara att det vi har *blivit* bra på är att avdramatisera teknikanvändningen och under enkla former göra den rolig att använda. Att ha hög social kompetens, att kunna ta människor på rätt sätt, att tala för och med ”bönder på bönders språk och till de lärda på latin” – det är också en konst som vi hela tiden övar på. Och det man övar blir man bra på. Som medarbetare ska man tycka det är roligt och utvecklande att arbeta i UtbildningsForum. Och som kund ska det kännas givande att delta och väcka lusten att lära mer.

Hur ser du på Sparbankernas roll som leverantör av närproducerad samhällsnytta; är det efter århundraden i denna bolagsform snart färdigjobbat med detta eller har vi bara börjat?

– I mina mått mätt tar det uppdraget aldrig slut. Samhället är föränderligt och vi med det. Det kommer hela tiden att finnas behov för både generell och individuell utveckling. Att man som Sparbank och Sparbanksstiftelse kan bidra till och har möjlighet att ta ansvar för delar av den är fantastiskt. Ett exempel på mer samhällsnytta är det som i skolvardagen kallas för ”Ung Ekonomi”. Projektet, som många Sparbanker är involverade i landet runt, vänder sig till skolklasser som erbjuds möjligheten att ta del av kostnadsfria föreläsningar i ämnet privatekonomi. Att satsa på barn och ungdomar är alltid rätt och att erbjuda just detta känns extra viktigt.

Vad är den största utmaningen med att göra digitala tjänster personliga?

– Rädsla är den största utmaningen. Rädslan över att den personliga kontakten för-

Ung Ekonomi vänder sig till högstadi- och gymnasieelever för att inspirera dem att se på sin ekonomi så de själva kan göra skillnad.

Genom kunskap om olika valmöjligheter kan ekonomin påverkas både nu och i framtiden.

www.sparbankerna.se/ungekonomi

svinner helt och ett bristande förtroende till tekniken. Vi måste ge människor en chans – uppmuntra och inspirera varandra. Den personliga kontakten kommer finnas kvar till viss del och blir extra viktig när den ges. Kontakter skapar relationer. Relationer skapar förtroende. Förtroende genererar mod att agera utanför den vanliga komfortzonen. Du vet inte hur bra du egentligen är och vad du klarar av förrän du provat. Det är under vilka förutsättningar ett lärande görs möjligt som kan vara avgörande.

För att sluta där vi började: Ringarna på vattnet nådde ända till Bryssel när det kommer till era utbildningssatsningar. Vad handlade allt det där om och hur kändes det att bli inbjuden som talare när EU´s makthavare skulle få sig en lektion i samhällsnytta?

– Kongressen ”European Vocational Skills Week” fokuserade på att det finns ett stort behov av spridning av lärande i vuxen ålder i många, inte bara europeiska, länder. Detta till stor del och med anledning av teknikutvecklingen. Den sistnämnda bidrar till oro för våra arbetstillfällen. Att de ska övertas av robotar och ersätts med teknik. Det vi inte ska glömma är att den även föder möjligheter och nya arbetstillfällen. Det finns därför en stor grupp i arbetsför ålder som är i behov av vidareutveckling, arbetsmarknaden som sådan, är beroende av arbetskraften. Tillsammans måste vi hitta lösningar som bidrar till att alla, oavsett tidigare erfarenheter eller förutsättningar, har möjlighet till vidare- och kompetensutveckling.

Jag blev kontaktad av Universitets- och högskolerådet i Stockholm som i sin tur ringde på uppdrag av EU-kommissionen. De hade uppmärksammat våra insatser och ansåg att UtbildningsForum bidrog till att väcka intresset för just detta. Något som på sikt kan vara början på något mycket större. Att man som stiftelse, och dessutom, ägare till en bank valde att ta ansvaret ansågs unikt. Ett gott exempel som de ville skicka vidare ”ut i Europa”! ■

Lusten och viljan att tillhandahålla och utveckla tidlös och funktionell ”bank:ing” har vi haft i tvåhundra år. Förhoppningsvis vill våra kunder ha det i tvåhundra till. Minst.

**Balansen mellan tillväxt
och hållbarhet, så att
vi kan fortsätta vara
det enda alternativet
när det kommer till
lokalt uthållig finansie-
ring, övar vi varje dag.
Det har vi gjort sedan
1800-talet.**

Sparbankerna i korthet

Ca **220**
kontor i
19 landskap

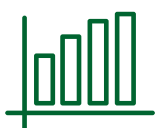
Drygt **3 300**
anställda, varav ca 60
procent är kvinnor

Balansomslutning
355 miljarder kronor
Härutöver har Sparbankerna förmedlat
176 miljarder kronor
från Swedbank Hypotek till sina kunder

Drygt
2 miljoner
privat- och
företagskunder

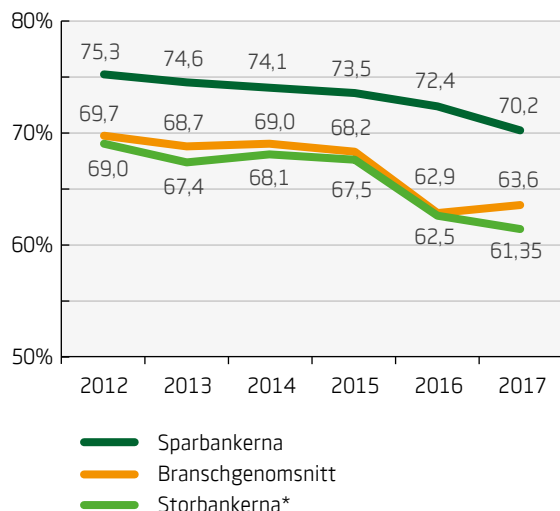
Rörelseresultat cirka
3,5 miljarder kronor

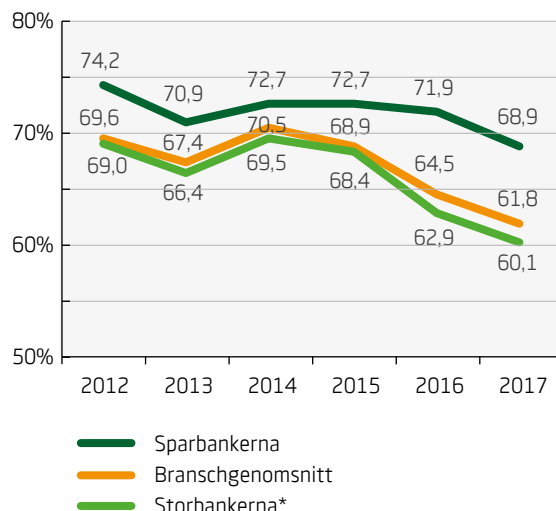
Utdelning till allmännyttiga
ändamål och stiftelser drygt
350 miljoner kronor

Svenskt kvalitetsindex – bank 2017

Kundnöjdhet 2012–2017 privatkunder

Kundnöjdhet 2012–2017 företagskunder

Källa: Svenskt Kvalitetsindex.

* Handelsbanken, Swedbank, SEB och Nordea

Sparbankerna har varje år, sedan gruppens SKI-mätningar började 2004, haft nöjdare privat- och företagskunder än såväl branschgenomsnittet som snittet för de fyra storbankerna. Närheten och deras lokala förankring uppskattas stort av kunderna.

Här finns sparbanker – sorterade

Per mars 2018. Fetmarkerad ort = bankens huvudkontor.

BLEKINGE

Sparbanken Eken AB	Åryd
Sparbanken i Karlshamn	Karlshamn Asarum Kyrkhult Mörnum Olöfström Svängsta
Sölvesborg-Mjällby Sparbank	Sölvesborg Mjällby

BOHUSLÄN

Orusts Sparbank	Henån Ellös Svanesund Varekil
Sparbanken Tanum	Tanumshede Grebbe stad Hamburgsund
Tjörns Sparbank	Skärhamn Källekärr Myggenäs

DALARNA

Bjursås Sparbank	Bjursås
Leksands Sparbank	Leksand Insjön Rättvik
Norrbärke Sparbank	Smedjebacken
Södra Dalarnas Sparbank	Hedemora Säter

DALSÅN

Dalslands Sparbank	Mellerud Bengtstors Bäckefors Ed Färgelanda Högsäter
--------------------	---

GOTLAND

Närs Sparbank	När
Sparbanken Gotland	Roma Stänga

HALLAND

Falkenbergs Sparbank	Falkenberg Getinge Ullared Vessigebro Åtran
Laholms Sparbank	Laholm Knäred Våxtorp
Sparbanken Boken	Hishult
Södra Hestra Sparbank	Hyltebruk Torup Unnaryd
Varbergs Sparbank AB	Varberg Horred Håsten Tvååker Veddige

HÄLSINGLAND

Hälsinglands Sparbank	Hudiksvall Delsbo Iggesund Järvsö
-----------------------	--

NORRBOTTEN

Sparbanken Nord	Piteå Arjeplog Arvidsjaur Gällivare Jokkmokk Kiruna Norrfjärden Pajala Rosvik Ålvsbyn Öjebyn Överkalix Övertorneå
-----------------	---

NÄRKE

Lekebergs Sparbank	Fjugesta
--------------------	----------

SKÅNE

Ekeby Sparbank	Ekeby
Ivetofta Sparbank i Bromölla	Bromölla Näsrum
Skurups Sparbank	Skurup
Snapphanebygdens Sparbank	Bjärnum Visseltofta Vittsjö
Sparbanken Boken	Skånes Fagerhult
Sparbanken Göinge AB	Vinslöv Farstorp Glimåkra Röke
Sparbanken Skåne AB	Lund ³ Broby Eslöv ¹ Hässleholm Höör Hörby Knislinge Kristianstad ² Kävlinge ¹ Lönsboda Löberöd Löddeköpinge ¹ Osby Simrishamn Sjöbo Staffanstorps ¹ Svalöv Södra Sandby ¹ Tollarp Tomelilla Tyringe Veberöd Ystad Åhus

SMÅLAND

Häradssparbanken Mönsterås	Mönsterås Fliseryd
Högsby Sparbank	Högsby
Lönneberga-Tuna-Vena Sparbank	Vena Silverdalen Tuna
Markaryds Sparbank	Markaryd
Sparbanken Eken AB	Ryd Delary Grimslöv Ålmeboda Ålmeboda
Södra Hestra Sparbank	Burseryd
Tjustbygdens Sparbank AB	Västervik Ankarstrum Gamleby
Vimmerby Sparbank AB	Vimmerby
Virserums Sparbank	Virserum
Ålems Sparbank	Ålem Blomstermåla

SÖDERMANLAND

Sparbanken Rekarne AB	Eskestuna Mariefred Strängnäs
Sörmlands Sparbank	Katrineholm Flen Malmköping Nyköping ² Oxelösund Vingåker

UPPLAND

Roslagens Sparbank	Norrtilje ¹ Hallstavik Rimbo Ålmsta
Sala Sparbank	Heby Tärnsjö Östervåla
Sparbanken i Enköping	Enköping Bro Bålsta Kungsängen

VÄRMLAND

Bergslagens Sparbank AB	Storfors
Fryksdalens Sparbank	Sunne Syslebäck
Westra Wermlands Sparbank	Arvika Charlottenberg Edane Koppom Töcksfors Åmotfors Årjäng

Sparbanken Syd är inte medräknad.
1) 2 kontor
2) 3 kontor
3) 4 kontor

efter landskap

VÄSTERGÖTLAND

Mjöbäckssparbank Överlida
Sparbanken Alingsås AB Alingsås
Herrljunga
Lerum
Sollebrunn
Vårgårda

Sparbanken Lidköping AB Lidköping

Sparbanken Skaraborg AB Skara
Götene
Kvånum
Nossebro
Vara

Sparbanken Tranemo Tranemo
Dalstorp
Långhem

Sparbanken Sjuhärad AB Borås¹
Bollebygd
Dalsjöfors
Fristad
Kinna
Sandared
Svenljunga
Sätilla

Tidaholms Sparbank Tidaholm
Mullsjö

Ulricehamns Sparbank Ulricehamn
Gällstad

Åse Viste Sparbank Grästorps

VÄSTMANLAND

Bergslagens Sparbank AB Lindesberg¹
Fellingsbro
Frövi
Kopparberg
Nora
Storå

Sala Sparbank Sala

Sparbanken Köping
Västra Mälardalen Arboga
Kolsva
Kungsör

ÅNGERMANLAND

Sidensjö Sparbank Sidensjö
Skorped

ÖLAND

Ölands Bank AB Borgholm
Färjestaden

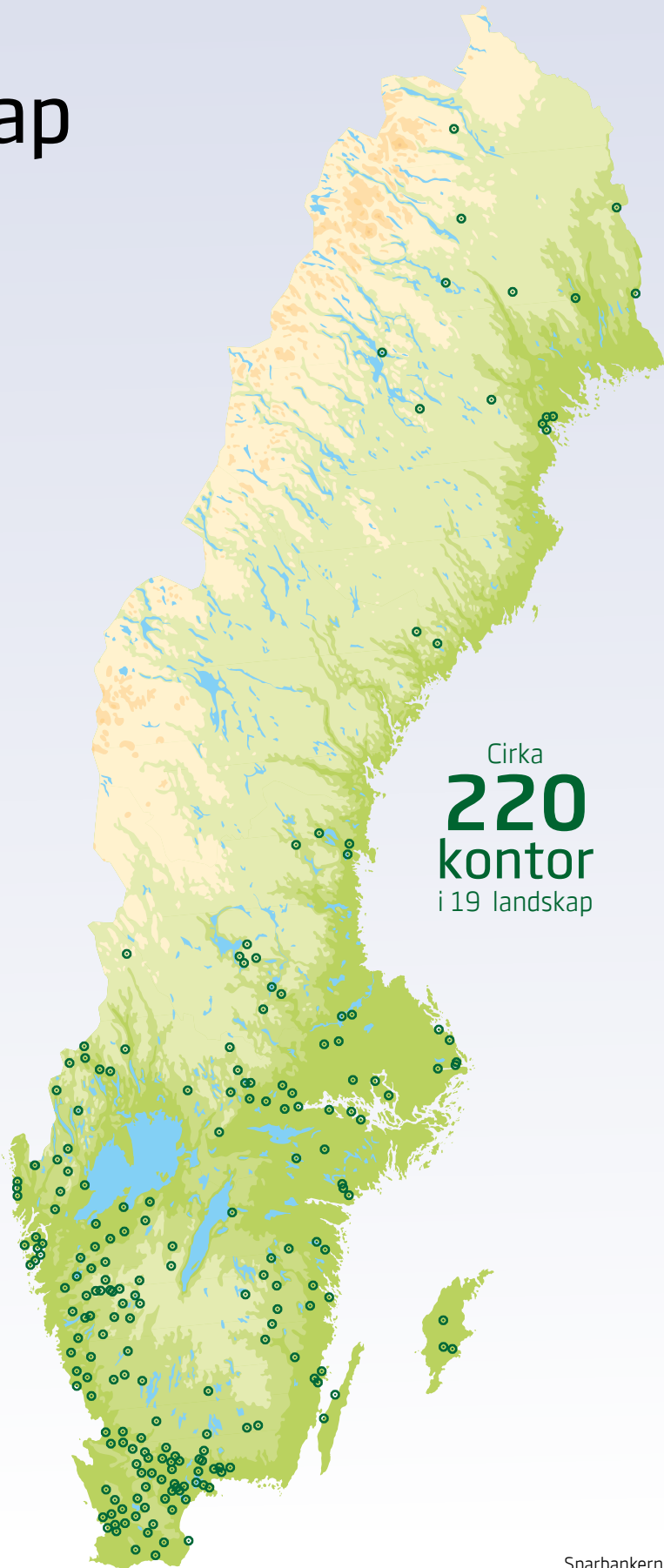
ÖSTERGÖTLAND

Kinda-Ydre Sparbank Kisa
Horn
Rimforsa
Österbymo

Vadstena Sparbank Vadstena

Valdemarsviks Sparbank Valdemarsvik
Gusum

Åtvidabergs Sparbank Åtvidaberg

Cirka
220
kontor
i 19 landskap

[SPARBANKSLAND]

I brytpunkten mellan stad och land hittar man en tillvaro som består av lika delar medmännisklighet, business samt sunt förnuft. Här hälsar vi med ett glatt igenkännande och här heter den mest gångbara valutan Förtroende. Vi kallar det Sparbanksland och alla är välkomna!